

Bladet

11. årgang - nr. 6
December 2023

INFORMATIONER FRA VARNÆS, BOVRUP OG OMEGN

Svaner i is ved Varnæs vig

Foto: Henning Jessen

Deadline:

Stof til næste nummer af Bladet skal være redaktionen i hænde senest den

5. januar 2024

Næste nummer af Bladet udkommer ca. 1. februar 2024

Redaktionen:

Sten Kruse:

stenvkruse@gmail.com

Holger Warncke:

warncke@bbsyd.dk

Astrid Enevoldsen:

astrid.kryger.enevoldsen@gmail.com

Henning Jessen:

henning.jessen6@gmail.com

Priser:

Man kan tegne sig for et fast sidetal til hvert/hvert andet nummer af bladet (med rabat-ordning), eller man kan sende ind efter behov.

1 side: 550 kr.

½ side: 300 kr.

¼ side: 175 kr.

⅛ side: 75 kr.

Opslagstavlen, max. 20 ord: 20 kr.

Støt op om Bladet ved at sende indlæg eller ved sende os et beløb, småt eller stort, alt hjælper os. Støtte kan indbetales pr. bank, på **konto nr. 8060 1076856** som hidtil eller på

MobilePay
BOX 30981

Varnæs- Bovrup Bogudlån

Plejecenteret, Nørrekær 15, Bovrup

Nye bøger:

Lis Mikkelsen: Helene Hanssen

Daniel Rye: Nærmest fri

Mich Vraa: Under en anden himmel

Kathrine Engberg: Hvide nætter

Jussi Adler-Olsen: Syv kvadratmeter med lås

Iben Moldrup: Bjørn

Kirsten Thorup: Mørket bag dig

Lærke Kløvedal: Sømærket

Medlemskab:

Det koster 50 kr. årligt at være medlem.

Du kan indbetale på Bogudlånet eller på kontonr. 9797-000551783

Åbningstider:

Onsdag: kl. 18.30 - 20.00

Fredag: kl. 15.00 - 16.00

Tirsdagsklubben

Vi mødes alle tirsdage i ulige uger på Varnæsvej 680 kl. 14.30 -16.30.
Mødedatoer i december - januar er:

05. december - 19. december 2023

02. januar 2024 - 16. januar 2024

30. januar 2024

Juledekorsations hyggedag!

Der skal laves masser af juledekorationer i Brandstationen. Damerne hjælper :-)
Vi bruger tirsdag den 05. december.
Vi skal selv tage gran og andet materiale med, vi kan så bytte med hinanden.
Vi slutter af med gløgg/kaffe og æbleskiver og beundrer hinandens værk."

Ny vimpel ved Varnæs genforeningsplads

Varnæs Veterantræf donerede for 3 år siden en vimpel til flagstangen ved Genforeningspladsen i Varnæs, en flot og lang vimpel. Den levede sit eget liv og indgik i et omfavnelserforhold med en nærtstående birk. Vimplen kunne ikke blæse for vinden, sådan som vimpler skal, så længe den var sammenflettet med birketræet.

Først da birken blev fældet, kunne det historiske centrum i Varnæs få vimplen for sig selv. Denne begivenhed blev markeret den 3. november 2023, hvor Henrik Grau fra Varnæs Veterantræf, Peter Højer fra Borgerlauget samt Claus Holm, Ove Pedersen, Thomas Iversen fra Flaghejsningsgruppen var til stede. Peter Højer er også medlem af Flaghejsningsgruppen, og det sidste medlem Brian Træger var dog forhindret i at deltage i det lille møde.

Den fine donation fra Varnæs Veterantræf er begrundet i foreningens vedtægter, hvor der står: "Eventuelt overskud vil primært blive anvendt til byfornyelse/renovering af eksisterende anlæg i det lokale område" (§6). Foreningens årlige træf, der ligger den anden lørdag i september, fandt sted første gang i 2008. Til glæde for indehavere af fine gamle biler og for publikum fyldes pladsen ved HG Auto med mobile skønheder. Nok en grund til at gøre brug af flagstangen på Genforeningspladsen i Varnæs.

Hvis der var et rådhus i Varnæs, ville det ligge på her på Genforeningspladsen dér, hvor Varnæsvigvej og Smedegade mødes. Det er en fint afgrænset grøn plads, hvor

det gamle Birketing er markeret med nyere bænke og et bord, et sted hvor de unge gerne samles i de lune sommeraftener.

Flaghejseren – en opgave, der går på skift i Flaghejsergruppen – hejser flaget om morgenen på alle nationale flagdage og tager det ned igen om aftenen inden solnedgang. Vimplen er hejst på alle andre tidspunkter end flagdagene.

Det skal til sidst nævnes, at Flaget i udgangspunkt ikke hejses i forbindelse med fødselsdage eller begravelser for lokale beboere.

Benedicta Pécseli

Henrik Grau, Claus Holm, Ove Pedersen, Peter Højer, Thomas Iversen. Et Birketing svarer til vore dages retskredse. De første birketing i Danmark kan dateres tilbage til 1200-tallet, hvor beboere inden for tingets område kunne regulere lokale tvister. Fra 1200-tallet og frem i 1900-tallet var Varnæs et Birk. I Varnæs anmodede bønderne allerede i 1680 en hertugelig undersøgelseskommission om tilladelse til at udskifte jorden. Tilladelsen blev givet, men udskiftningen lykkedes ikke. Heller ikke et forsøg i 1698 førte til noget resultat. I Varnæs foregik den første fuldt gennemførte udskiftning og udflytning i 1710-11, hvor der var 55 gårde, der skiftede status fra fæstegårde til selveje. Mindestenen for Udskiftningen minder os om en af de store reformers betydning for vores lokalområde.

Historisk Sogneforening for Bovrup - Varnæs

Generalforsamling 2023

Årets Generalforsamling den 23. oktober på Aktivcentret i Bovrup blev ikke mindre end et tilløbsstykke. Hele 37 personer mødte op, mere end vi havde turde håbe på, så vi måtte i hast dække op til flere. En også overrasket formand Jes Ove Petersen bød velkommen til aftenens arrangement, der foruden selve generalforsamlingen også bød på foredrag ved Finn Christiansen (Høker). Bestyrelsen foreslog vanligt Peter S. Petersen som ordstyrer, hvorefter han konstaterede, at generalforsamlingen var lovlig indvarslet. Jes Ove lagde ud med en formandsberetning og nævnte de arrangementer, foreningen har haft i det forgangne år, hvor vi har haft to arrangementer i Bovrup på Aktivcentret og et i Konfirmandstuen i Varnæs. Sidste arrangement var aftenturen til Gråsten. Alle kunne tilslutte sig formandsberetningen, der blev enstemmigt vedtaget. Arkivleder Viggo Petersen orienterede om de aktiviteter og henvendelser, der har været i løbet af året og om arbejdet med at indlægge billeder og arkivalier i Arkibas, et program, der bruges så alle senere på Arkiv DK kan søge billeder her. Arkivalier ses også, men disse er dokumenter, der kun kan ses på Arkivet i Bovrup. Viggo fortalte, at alle gravstenene på Varnæs Kirkegård er fotograferet sidst i år 2020, og at billeder kan fremsendes ved henvendelse. Viggos beretning blev enstemmigt vedtaget.

Kasserer Gurli Olsen fremlagde regnskabet, der trods et mindre underskud grundet investeringer stadig viser en solid kassebeholdning. Kassererens beretning blev også her vedtaget. På valg til bestyrelsen var hhv. Jes Ove Petersen, Marius Sohl Frellesen og Bjarne Heikendorf, som alle blev genvalgt. - Se mere om den efterfølgende konstituering på næste side. Under Eventuelt var der ingen

kommentarer. Ordstyrer Peter S. Petersen lukkede herefter generalforsamlingen.

Efterfølgende var foreningen vært ved kaffe og wienerbrød. Under dette holdt Jes Ove en kort takketal til Holger Warncke og overrakte ham en "Lille ting" som han kaldte den købmandskurv (se billedet) fra foreningen som tak fordi, han igennem 17 år har forestået kransenedlæggelsen og holdt mindetalen Allehelgens Søndag ved mindesmærket på Varnæs Kirkegård for de faldne fra vor sogn under 1. Verdenskrig.

I sin TAK for "Den lille ting" nævnte Holger,

han hvert år i forberedelserne til mindeordene selv havde haft megen glæde og god oplysning af at søge inspiration i forskellige litterære værker, omhandlende "Den Store Krig, som den også kaldtes! Herefter blev ordet givet til Finn Christians,, der på levende vis og med spøjse kommentarer viste filmklip, han havde fået digitaliseret fra småfilm, hans far Carl Erik havde filmet i 70-erne. Her blev der snakket og nikket genkendende til mange, også dem, der desværre ikke er iblandt os mere!

En stor tak til Finn for indsatsen. Det blev en succes. Sluttelig en tak til alle jer, der mødte op, og vi glæder os til at se jer igen til næste arrangement.

På vegne af bestyrelsen Bjarne Heikendorf

Bestyrelsen således ud:

Formand: Jes Ove Petersen
Næstformand: Bjarne Heikendorf
Kasserer og Sekretær:.. Marius Frellesen
Arkivleder: Viggo Petersen
Best. medlem: Svend Petersen
Best. medlem: Ingolf Schauer
Best. medlem: Gurli Olsen
1. Supp/revisor: Finn Christiansen
2. Suppleant: Erling Jørgensen
Revisor: Holger Warncke
RevisorSupp.: Peter S. Petersen

Historisk Aften - Tirsdag den 6. februar 2024, kl. 19.00 i Konfirmandstuen, Varnæs Præstegård.

Marius Frellesen og Ingolf Schauer vil denne aften fortælle og vise billeder fra livet i 1960'erne i Varnæs og omegn.

EFTERLYSNING: I forbindelse med ovennævnte vil Marius og Ingolf gerne høre fra folk som har billeder eller andet liggende som kunne være interessant for andre at se og høre om.

Marius tlf.: 29 60 32 11

Ingolf tlf.: 20 74 68 11

Bovrup - Varnæs Sognearkiv

Arkivet er åbent for alle hver mandag i vinterhalvåret fra kl. 14.00 - 16.00, eller på et andet tidspunkt hele året efter aftale.

Arkivleder - Viggo Petersen

Bovrup Kirkevej 47,

Tlf.: 74 68 00 83 / 24 27 36 83

arkivet@bovrup-varnaes-sognearkiv.dk

www.bovrup-varnaes-sognearkiv.dk

Ryste-sammen-tur i Naldtang

Når et nyt skoleår starter, er der tradition for, at Kongehøjskolens 9. årgang er afsted på en lille tur. Vi vil gerne skyde elevernes sidste år på skolen godt i gang, ryste eleverne lidt sammen på tværs af klasserne, og samtidig tale lidt om, hvad vi gerne vil lykkes med i løbet af de næste 9-10 måneder.

I år valgte vi, at turen skulle gå til Naldtanglejren. Torsdag den 17. august mødte 9. årgang ind på Kongehøjskolen med pakkede tasker og pumpede cykler, og efter en frisk (og efter nogens mening alt for lang) cykeltur ankom vi sidst på formiddagen i Naldtang i dejligt sensommervejr.

Eftermiddagens og aftenens aktiviteter bestod af teambuilding-øvelser i og omkring Naldtanglejren, bl.a. på stranden. Derudover brugte alle 55 elever og 5 voksne tid på udveksling af ideer og tanker om, hvordan elevernes sidste år på skolen gav det største udbytte, blev bedst muligt. Endelig var der naturligvis også tid til "fri leg" eller bare almindelig hygge. Fredag formiddag sadlede vi atter jernhestene og begav os tilbage til Aabenraa og Kongehøjskolen. I skrivende stund er det 2½ uger siden 9. årgangs tur til Naldtang, og som minimum har bidraget til en god start på årgangen og udgangspunkt til et godt år for resten af skoleåret.

Henning Jessen - Lærer ved Kongehøjskolen og redaktionsmedlem på Bladet

Foto: Henning Jessen

VBIF havkajak

En gruppe på 9 fra VBIF havkajak var i slutningen af august på kajaktur til Kosterhavet i Sverige. En uge med primitiv overnatning på øer i Skærgården.

I slutningen af september var vi 14 kajakroere på Milos i det græske øhav. En oplevelse igen, med fladt vand og bølger og masser af sol.

*VBIF havkajak,
Anders Boye Andersen*

Stormflod i Varnæs vig

Natten mellem den 20. og 21. oktober 2023 tog stormfloden jollebroen i Varnæs vig.

Med en vandstand på 2,15 meter over dagligt vande og storm fra øst havde den ikke en chance. Pælene, der bærer broen, blev rykket løs fra grunden pga. opdriften, og voldsomme bølger sørgede for resten. 'Vingen' til de store både ude for enden, hvor pælene er slået tre meter ned, holdt stand. Men resten er ødelagt. Den store pram, som Bådelaugtet bruger når der skal rammes pæle ned, rev sig løs og satte kurs mod Aabenraa, hvor den smadrede sig igennem jollebroen og til slut lagde sig til hvile på stranden vest for broen. Dagen efter samledes medlemmer af Bådelaugtet til oprydningsdag. Hvad sker der så nu?

"Vi laver selvfølgelig en ny badebro. Men vi overvejer stadig, hvordan den skal laves. Skal der være pæle af stål i stedet for træ? Skal den gøres lavere eller højere, så den skal kunne holde til det vilde vejr, vi oplever nu."

Niels Højensgård

Fjernvarme tilbud i Varnæs og Bovrup

Den 5. oktober var der et møde på Sundeved Efterskole, hvor Aabenraa

Fjernvarme præsenterede vilkårene for at vi i Bovrup og Varnæs kan få fjernvarme. På mødet var der ca. 150 fremmødte, som fik lejlighed til at stille konkrete spørgsmål til fjernvarmeløsningen. Der er uddelt kontrakter, som man kan underskrive og sende i svarkuverter til Aabenraa Fjernvarme.

For de, der tilmelder sig fjernvarmeløsningen inden den 31. december 2023, bliver fjernvarmen tilbudt til kr. 35.000. Det er et tilbud med en rabat på over kr. 20.000 i forhold til den pris, der gælder fra den 1. januar 2024. Det koster 2.500 kr. ekstra, hvis det installerede radiatorsystem ikke kan tåle det tryk, varmen cirkulerer med. Det er dog sjældent tilfældet, at et radiator-system ikke er robust nok i nyere boliger. Dette forhold afklares ved igangsættelse af fjernvarmen.

Der er muligt af få tilslutningen som en afdragsordning, så udbetalingen er på kr. 12.500, Det resterende afdrages med månedlige bidrag. Fjernvarmen er især interessant for de boliger, der opvarmes med gas og olie. Fra 2030 til 2035 skal olie og gas nemlig udfases som opvarmningskilder til husopvarmning – så der er ikke lang tid igen for disse varmekilder!

Tilbuddet er også interessant for dem, der har installeret varmepumper eller pillefyr og gerne vil vente med at få installeret fjernvarme til varmepumpen eller pillefyret er udtjent – for eksempel om 5 år. Her kan

man opnå rabatten på over kr. 20.000 ved at tilmelde sig nu og betale udgiften på kr. 35.000. Når fjernvarmen tilsluttes boligen om 5 år, så startes betalingen for selve forbruget. På den måde tælles boligen med i tilslutningens andelen (dog kun med 50 %), og man er med til at sikre at en højere tilslutningsandel for Varnæs-Bovrup.

Tilslutningsandelen skal op på 62 % for at der fra fjernvarmeværkets side er tilstrækkelig økonomi i, at vi i Varnæs og Bovrup får fjernvarme. Vi er omkring halvvejs med tilslutningstilmeldingerne ved månedsskiftet oktober-november. Vi oplever, at der er flere, der endnu ikke har fået indsendt kontrakten, men som tidligere har tilkendegivet, at de gerne vil være med. Vi opfordrer derfor til, at alle der ønsker fjernvarme indsender kontrakten snarest. Kontrakten skal udfyldes, underskrives og sendes til Aabenraa.

Foto: Peter Højer

Dennis Bargmeyer, Aabenraa Fjernvarme viser den installation der skal i husene i forbindelse med fjernvarmen.

Fjernvarme for at tilmeldingen er foretaget. Det er ikke tilstrækkeligt, at blot forhåndstilsagnet er indsendt.

Aabenraa Fjernvarmes nuværende varmekilder er halm og træflis. Der er allerede nu aftale om, at Fjernvarmeverket skal modtage overskudsvarme fra Power to X anlæg fra Kassø. Den andel vil udgøre 20% af fjernvarmeverkets opvarmningsbehov. Med den udvidelse af energiparker, der er under planlægning i Aabenraa kommune, vil overskudsvarmen på længere sigt kunne levere det meste af varmen til fjernvarmeverket. Den løsning kan vi i Varnæs-Bovrup blive en del af og på denne måde sikre, at vores boliger bliver opvarmet CO²-neutralt.

Der er lovgivningsmæssigt en mulighed for at udtræde af fjernvarmen, så man ikke i samme grad er bundet til at været tilsluttet, som det har været tilfældet ved gamle fjernvarmeanlæg og gasopvarmninger.

Hvis du har spørgsmål i forbindelse med fjernvarmen, er du velkommen til at kontakte Aabenraa Fjernvarme på tlf.: 74 62 40 98.

På Borgerlaugets og Aabenraa Fjernvarmes hjemmeside kan du finde kontrakten, hvis du har brug for en.

Vi håber, at der inden længe vil være så mange tilmeldinger, at vi får tilbudt fjernvarme i Bovrup og Varnæs inden årsskiftet.

VB- Energi

Fakta

- VB Energi mener, der er mange gode grunde til at melde sig til fjernvarme i Varnæs og Bovrup:
- Med fjernvarme i Varnæs og Bovrup vil vores byer også være mere interessante for en aktiv
- udvikling i det hele taget. Felsted får fjernvarme nu. Ser vi mod Sønderborg, så er fjernvarmen på
- vej til Avnbøl-Ullerup. Derfor skal vi i Varnæs-Bovrup også være med.
- Aabenraa Fjernvarme er ejet af forbrugere, er blandt landets 10 billigste fjernvarmeselskaber i
- landet og skal ikke give overskud til eksterne ejere.
- Varmekilderne ændres løbende, når mulighederne er til det, så der løbende sikres en billigere og mere CO²-neutral varmekilde
- Vi vurderer, at boliger, der er tilsluttet fjernvarme, er mere attraktive i forbindelse med salg.

Nytårsbadning v. Varnæs Vig

Traditionen tro, starter vi det nye år med en frisk dukkert ved Varnæs Vig.

**Nytårsdag mandag den
1. januar 2024 kl. 14.30.**

Alle er velkomne, både de, der skal en tur i vandet, og dem, der vil nøjes med at se på og holde håndklæder. Inden vi tager en tur i vandet, vil der være tændt op i bålhytten.

Efterfølgende er der varm kakao, kaffe og en bolle på "Den Gyldne Løve". Det kan fås for 25,-

Vi håber der er mange, der vil med os i vandet nytårsdag, og ønske hinanden godt nytår.

Varnæsvig Vinterbadere